

महाराष्ट्र कृषि सेवा, गट-अ, गट-ब, गट-ब
(कनिष्ठ) व गट-क संवर्गातील कार्यकारी व
अकार्यकारी पदे निश्चित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: आकृवि १२२५/प्र.क्र.२०२ /१५अ

मंत्रालय विस्तार इमारत,
मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
दिनांक : ०४ नोव्हेंबर, २०२५.

- वाचा:- १. शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. निप्रआ-११११/प्र.क्र.८६/११-अ,
दि.१४.१०.२०११.
२. शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. निप्रआ-१११२/प्र.क्र.८२/११-अ,
दि.२०.०४.२०१३.
३. कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.आकृवि १२१८/प्र.क्र.२४३/१५-अ,
दि.१३ मे, २०१९
४. कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे पत्र क्र. अईएक्स(१)/कायकारी/कार्यकारीपदे
३८६-२/२५, दि.१८.०७.२०२५
५. कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे पत्र क्र. अईएक्स(१)/कायकारी/कार्यकारीपदे /५८२-
२/२५, दि.२८.१०.२०२५

प्रस्तावना :-

सामान्य प्रशासन विभागाच्या संदर्भाधीन शासन निर्णय दि.१४.१०.२०११ व शासन परिपत्रक दि.२०.०४.२०१३ अन्वये फौजदारी गुन्हा दाखल झालेल्या किंवा शिस्तभंग विषयक/विभागीय चौकशी प्रकरणी निलंबित अधिकारी/कर्मचारी यांना सेवेत पुनःस्थापित करताना अकार्यकारी पदावर नियुक्ती देण्याबाबत आदेशित करण्यात आले आहे. तसेच विभागाच्या आस्थापनेवरील सर्व संवर्गाच्या पदांची कार्यकारी व अकार्यकारी अशी यादी तयार करण्याबाबत निर्देश दिले आहेत. त्यास अनुसरून उपरोक्त संदर्भ क्र.३ अन्वये विभागाच्या क्षेत्रीय आस्थापनेवरील महाराष्ट्र कृषि सेवा, गट-अ, गट-ब, गट-ब (कनिष्ठ) व गट-क संवर्गातील कार्यकारी/अकार्यकारी पदे घोषित करून अशा पदांची यादी प्रसिध्द करण्यात आली आहे.

२. महाराष्ट्र कृषि सेवा गट-अ, गट-ब, गट-ब (कनिष्ठ) व गट-क संवर्गातील दिनांक १३.०५.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये निश्चित केलेल्या कार्यकारी व अकार्यकारी पदांचा आढावा घेवून कार्यकारी व अकार्यकारी पदे निश्चित करण्याचा प्रस्ताव कृषि सहसंचालक (आस्थापना), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी दिनांक १८.०७.२०२५ च्या पत्रान्वये सादर केला आहे.

३. सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने सविस्तर चर्चा करण्यासाठी उप सचिव (१५-अ) यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक २७.१०.२०२५ रोजी व्हीसी द्वारे बैठक आयोजित करण्यात आली होती. सदर बैठकीमध्ये खालील अधिकारी व्हीसी द्वारे उपस्थित होते,-

१. संचालक, निविष्ठा व गुणनियंत्रण, कृषि आयुक्तालय, पुणे
२. संचालक, फलोत्पादन, कृषि आयुक्तालय, पुणे
३. संचालक, विस्तार व प्रशिक्षण, कृषि आयुक्तालय, पुणे
४. संचालक, कृषि प्रक्रिया व नियोजन, कृषि आयुक्तालय, पुणे
५. संचालक, मृद संधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, कृषि आयुक्तालय, पुणे
६. संचालक, आत्मा, पुणे
७. सह संचालक (आस्थापना), कृषि आयुक्तालय, पुणे
८. वरीष्ठ प्रशासकीय अधिकारी, कृषि आयुक्तालय, पुणे

४. सदर बैठकीमध्ये महाराष्ट्र कृषि सेवा गट-अ, गट-ब, गट-ब (कनिष्ठ), गट-क संवर्गातील पदांची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या, लोकसंपर्क, संबंधित पदांस वित्तीय अधिकार, प्रशासकीय अधिकार व तांत्रिक बाबी मंजूरीचे अधिकार आहेत किंवा कसे व असल्यास त्यांचे स्वरूप आणि संबंधित पदास विविध कायद्यांद्वारे काही अधिकार देण्यात आले आहेत किंवा कसे व असल्यास त्यांचे स्वरूप याबाबत पदनिहाय चर्चा झाली. सदर बैठकीत झालेल्या चर्चेनुसार महाराष्ट्र कृषि सेवा गट-अ, गट-ब, गट-ब (कनिष्ठ) व गट-क संवर्गातील कार्यकारी व अकार्यकारी पदे निश्चित करण्याचा सुधारीत प्रस्ताव कृषि सहसंचालक (आस्थापना), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी दिनांक २८.१०.२०२५ च्या पत्रान्वये सादर केला आहे.

५. त्यानुसार, संदर्भ क्र.३ मधील दि.१३.०५.२०१९ अन्वये निश्चित करण्यात आलेल्या कार्यकारी व अकार्यकारी पदांमध्ये सुधारणा करून महाराष्ट्र कृषि सेवा गट-अ, गट-ब, गट-ब (कनिष्ठ), गट-क संवर्गातील कार्यकारी/अकार्यकारी पदे निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

महाराष्ट्र कृषि सेवा गट-अ, गट-ब, गट-ब (कनिष्ठ), गट-क संवर्गातील विविध पदांची कर्तव्ये व जबाबदाऱ्या, लोकसंपर्क, संबंधित पदांस वित्तीय अधिकार, प्रशासकीय अधिकार व तांत्रिक बाबी मंजूरीचे अधिकार आहेत किंवा कसे व असल्यास त्यांचे स्वरूप आणि संबंधित पदास विविध कायद्यांद्वारे काही अधिकार देण्यात आले आहेत किंवा कसे व असल्यास त्यांचे स्वरूप विचारात घेऊन, सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट १ ते ९ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे सुधारीत वर्गवारी करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. निलंबित शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांना अकार्यकारी पदावर पदस्थापना देतेवेळी या शासन निर्णयातील अकार्यकारी पदे ग्राह्य धरण्यात यावीत.

३. आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी सदर शासन निर्णयाप्रमाणे कार्यवाही करावी.
४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५११०४१५३५०८४६०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(विशाल टेके)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. सचिव (कृषि) यांचे स्विय सहायक, कृषि व पदुम विभाग मंत्रालय, मुंबई.
४. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
५. सर्व संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
६. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
७. सर्व सह संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
८. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी,
९. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परिक्षा) ½, महाराष्ट्र मुंबई / नागपूर.
१०. सर्व सह सचिव/उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. निवड नस्ती / १५अ.

महाराष्ट्र कृषि सेवा, गट-अ, कृषि संचालक संवर्गातील पदांची वर्गवारी
(विभाग-५ + प्रतिनियुक्ती - ४) = एकूण ९ पदे

अ.क्र.	पदनाम	कार्यकारी / अकार्यकारी	शेरा
१	संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, पुणे	कार्यकारी	विभाग प्रमुख
२	संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे	कार्यकारी	विभाग प्रमुख
३	संचालक (कृषि प्रक्रिया व नियोजन) कृषि आयुक्तालय, पुणे	कार्यकारी	विभाग प्रमुख
४	संचालक (निविष्ठा व गुणनियंत्रण), कृषि आयुक्तालय, पुणे	कार्यकारी	विभाग प्रमुख
५	संचालक (मृदसंधारण), कृषि आयुक्तालय, पुणे	कार्यकारी	विभाग प्रमुख
६	संचालक (आत्मा), महाराष्ट्र राज्य, पुणे	कार्यकारी	विभाग प्रमुख
७	संचालक, महाराष्ट्र राज्य बीज प्रमाणिकरण यंत्रणा, अकोला	कार्यकारी	विभाग प्रमुख
८	संचालक, वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन संस्था, नागपूर	कार्यकारी	विभाग प्रमुख
९	संचालक, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन, परिषद, पुणे	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय अधिकार नाहीत.

*****

शासन निर्णय क्रमांक: आकृवि १२२५/प्र.क्र.२०२/१५अ, दिनांक ०४.११.२०२५ सोबतचे परिशिष्ट-२

महाराष्ट्र कृषि सेवा, गट-अ, कृषि सहसंचालक संवर्गातील पदांची वर्गवारी

(विभाग-१४ + प्रतिनियुक्ती - ४) = एकूण १८ पदे

अ.क्र.	पदनाम	कार्यकारी / अकार्यकारी	शेरा
१	विभागीय कृषि सहसंचालक (०८ पदे)	कार्यकारी	प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख
२	कृषि सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे (विस्तार व प्रशिक्षण -३ पदे, मृदसंधारण -१ पद, फलोत्पादन-१ पद, नियोजन व अंदाजपत्रक-१ पद एकूण -६ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
३	अप्पर संचालक (कृषि विस्तार व्यवस्थापन, नैसर्गिक साधनसंपत्ती व्यवस्थापन व व्यापारक्षम साधनसंपत्ती व्यवस्थापन) वसंतराव नाईक राज्य कृषि विस्तार व्यवस्थापन संस्था, नागपूर (एकूण ३ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
४	अतिरिक्त प्रकल्प संचालक (SMART), पुणे (०१ पद)	कार्यकारी	World Bank अर्थसहाय्यित महत्वाचा प्रकल्प

*****

शासन निर्णय क्रमांक: आकृवि १२२५/प्र.क्र.२०२/१५अ, दिनांक ०४.११.२०२५ सोबतचे परिशिष्ट-३

महाराष्ट्र कृषि सेवा, गट-अ, अधीक्षक कृषि अधिकारी संवर्गातील पदांची वर्गवारी

(विभाग-४६ + प्रतिनियुक्ती - ७२) = एकूण ११८ पदे

अ.क्र.	पदनाम	कार्यकारी / अकार्यकारी	शेरा
१	जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी (३४ पदे)	कार्यकारी	कार्यालय प्रमुख
२	अधीक्षक कृषि अधिकारी, विभागीय कृषि सहसंचालक कार्यालय ठाणे (०१ पद)	कार्यकारी	मुंबई शहर व उपनगर मधील बीयाणे, किटकनाशके व पेस्टकंट्रोल परवाना देण्याचे अधिकार आहेत.
३	अधीक्षक कृषि अधिकारी, विभागीय कृषि सहसंचालक कार्यालय नाशिक, पुणे, कोल्हापूर, लातूर, छत्रपती संभाजीनगर, अमरावती व नागपूर (०७ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
४	मुख्य गुणवत्ता नियंत्रक अधिकारी, कृषि आयुक्तालय, पुणे (०१ पद)	कार्यकारी	प्रशासकीय अधिकार आहेत.
५	उप आयुक्त कृषि गणना, कृषि आयुक्तालय, पुणे (०१ पद)	कार्यकारी	प्रशासकीय अधिकार आहेत.
६	मुख्य सांख्यिक, कृषि आयुक्तालय, पुणे (०१ पद)	कार्यकारी	प्रशासकीय अधिकार आहेत.
७	अधीक्षक कृषि अधिकारी, (दक्षता पथक) कृषि आयुक्तालय, पुणे (०१ पद)	कार्यकारी	दक्षता व चौकशीचे महत्वाचे कामकाज
८	प्रकल्प संचालक, आत्मा (३३ पदे)	कार्यकारी	वित्तीय व प्रशासकीय अधिकार आहेत.
९	सह संचालक, साखर आयुक्तालय, पुणे (०१ पद)	कार्यकारी	प्रशासकीय अधिकार अधिकार आहेत.
१०	सह संचालक, (दक्षता व गुणनियंत्रक), महाराष्ट्र राज्य, बीज प्रमाणिकरण यंत्रणा, अकोला (०१ पद)	कार्यकारी	प्रशासकीय अधिकार अधिकार आहेत.
११	प्राचार्य, कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था (०७ पदे)	कार्यकारी	कार्यालय प्रमुख
१२	उप संचालक (आत्मा), सामेती, पुणे (०१ पद)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय

अ.क्र.	पदनाम	कार्यकारी / अकार्यकारी	शेरा
			अधिकार नाहीत.
१३	अधिक्षक कृषि अधिकारी, महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजना, सर्व विभागीय आयुक्त कार्यालय (०६ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
१४	कृषि विद्या तथा मृदा विशेषज्ञ, प्रकल्प कृषि अभियंता, डीबीटी विशेषज्ञ, कृषि व्यवसाय विशेषज्ञ, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प (PoCRA) मुंबई (एकूण-४ पदे)	कार्यकारी	World Bank अर्थसहाय्यित महत्वाचा प्रकल्प
१५	धोरण विश्लेषक, सनियंत्रण व मुल्यमापन, कृषि तंत्रज्ञान क्षमता बांधणी, वरिष्ठ कृषि मुल्य साखळी, निविष्टा व गुणनियंत्रण तंत्रज्ञान, नैसर्गिक संसाधन व्यवस्थापन, अन्न प्रक्रिया व्यवस्थापन, मनुष्यबळ विकास व क्षमता बांधणी, कृषि निर्यात व काढणीपश्चात तंत्रज्ञान व्यवस्थापन, कृषि व्यवसाय व्यवस्था, नोडल अधिकारी, विभागीय प्रकल्प अंमलबजावणी कक्ष (एकूण -१९ पदे)	कार्यकारी	World Bank अर्थसहाय्यित महत्वाचा प्रकल्प

*****

शासन निर्णय क्रमांक: आकृवि १२२५/प्र.क्र.२०२/१५अ, दिनांक ०४.११.२०२५ सोबतचे परिशिष्ट-४

महाराष्ट्र कृषि सेवा, गट-अ, कृषि उप संचालक संवर्गातील पदांची वर्गवारी
(विभाग-२०२ + प्रतिनियुक्ती - ९८) = एकूण २९० पदे

अ.क्र.	पदनाम	कार्यकारी / अकार्यकारी	शेरा
१	कृषि उपसंचालक, जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी कार्यालय-पुणे, नाशिक, सोलापूर, सांगली, अमरावती, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग, ठाणे, अहिल्यानगर, सातारा, लातूर, जालना (एकूण - १२ पदे)	कार्यकारी	फायटोसॅनेटरी प्रमाणपत्र देण्याचे अधिकार
२	कृषि उपसंचालक, दक्षता पथक, कृषि आयुक्तालय पुणे (०१ पद)	कार्यकारी	दक्षता व चौकशीचे पथकामध्ये महत्वाची जबाबदारी व चौकशी अहवालावर प्रभाव
३	कृषि उपसंचालक (संचालक, निविष्टा व गुण नियंत्रण, कृषि आयुक्तालय पुणे यांचे अधिनस्त प्रयोगशाळा, मृद सर्वेक्षण व मृद चाचणी, खते, बियाणे, किटकनाशक व औजारे व मुख्य निरीक्षक) (एकूण-६ पदे)	कार्यकारी	निविष्टा व गुणनियंत्रणाचे महत्वाचे कामकाज
४	उपविभागीय कृषि अधिकारी (एकूण -९० पदे)	कार्यकारी	कार्यालय प्रमुख
५	कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद (एकूण -३४ पदे)	कार्यकारी	तांत्रिक मंजूरीचे अधिकार
६	विभागीय बिज प्रमाणीकरण अधिकारी (जळगाव /अहिल्यानगर/परभणी/जालना/अकोला/नागपूर) (एकूण -०६ पदे)	कार्यकारी	कार्यालय प्रमुख
७	जिल्हा बिज प्रमाणीकरण अधिकारी (परभणी/अकोला/चिखली) (एकूण -०३ पदे)	कार्यकारी	कार्यालय प्रमुख
८	बीज परिक्षण अधिकारी, बीज परिक्षण प्रयोगशाळा (पुणे/ परभणी / नागपूर छत्रपती संभाजीनगर / अकोला) (एकूण -०५ पदे)	कार्यकारी	कार्यालय प्रमुख
९	विभागीय सांख्यिक, विभागीय कृषि सहसंचालक कार्यालय (एकूण -०८ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.

अ.क्र.	पदनाम	कार्यकारी / अकार्यकारी	शेरा
१०	नोडल अधिकारी, प्रकल्प अंमलबजावणी कक्ष, (SMART) (एकूण -३५ पदे)	कार्यकारी	World Bank अर्थसहाय्यित महत्वाचा प्रकल्प
११	कृषि उपसंचालक, (कृषि आयुक्तालयातील २६ पदे (अ.क्र.२ व ३ वरील पदे वगळून) व जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी कार्यालय-२२ पदे अ.क.१ वरील पदे वगळून) (एकूण -४८ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे वित्तीय अधिकार नाहीत.
१२	प्रकल्प उप संचालक, आत्मा (एकूण -३३ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
१३	कृषि उप संचालक, वसंतराव नाईक कृषि व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था (एकूण-३ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
१४	क्षमता बांधणी तज्ज्ञ, राज्य स्तर-१ पद व नोडल अधिकारी, विभागस्तर-एकूण ५ पदे (नागपूर, अमरावती, लातूर, छत्रपती संभाजीनगर, नाशिक) नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प (एकूण -०६ पदे)	कार्यकारी	World Bank अर्थसहाय्यित महत्वाचा प्रकल्प

*****

शासन निर्णय क्रमांक: आकृवि १२२५/प्र.क्र.२०२/१५अ, दिनांक ०४.११.२०२५ सोबतचे परिशिष्ट-५
महाराष्ट्र कृषि सेवा, गट-ब, तंत्र अधिकारी (राजपत्रित) संवर्गातील पदांची वर्गवारी
(विभाग-८०० + प्रतिनियुक्ती - १६२) = एकूण ९६२ पदे

अ.क्र.	पदनाम	कार्यकारी / अकार्यकारी	शेरा
१	तालुका कृषि अधिकारी (एकूण-३५१ पदे)	कार्यकारी	कार्यालय प्रमुख
२	तंत्र अधिकारी (बियाणे, खते कृषि आयुक्तालय पुणे) (एकूण - ०४ पदे)	कार्यकारी	निविष्ठा व गुणनियंत्रणाचे महत्वाचे कामकाज
३	तंत्र अधिकारी (गुण नियंत्रण, विभागीय कृषि सहसंचालक कार्यालय) (एकूण -०८ पदे)	कार्यकारी	निविष्ठा व गुणनियंत्रणाचे महत्वाचे कामकाज
४	तंत्र अधिकारी, दक्षता पथक, कृषि आयुक्तालय पुणे (एकूण -०२ पदे)	कार्यकारी	दक्षता व चौकशीचे पथकामध्ये महत्वाची जबाबदारी व चौकशी अहवालावर प्रभाव
५	विश्लेषण रसायण शास्त्रज्ञ, किटकनाशके प्रयोगशाळा (पुणे/ठाणे/छत्रपती संभाजीनगर/ अमरावती) (एकूण - ०४ पदे)	कार्यकारी	कार्यालय प्रमुख
६	तंत्र अधिकारी, खत चाचणी नियंत्रण प्रयोगशाळा (पुणे/नाशिक/ छत्रपती संभाजीनगर /अमरावती) (एकूण -०४ पदे)	कार्यकारी	कार्यालय प्रमुख
७	तंत्र अधिकारी, जैविक किड नाशक प्रयोगशाळा (अमरावती, बुलढाणा, यवतमाळ, छत्रपती संभाजीनगर, सेलू (वर्धा), धनेगांव (नांदेड), परभणी, ममुराबाद (जळगांव) पिंपरी (धुळे), अहिल्यानगर) (एकूण -१० पदे)	कार्यकारी	कार्यालय प्रमुख
८	तंत्र अधिकारी, उर्वरित अंश तपासणी प्रयोगशाळा (पुणे/नागपूर) (एकूण -०२ पदे)	कार्यकारी	कार्यालय प्रमुख
९	जिल्हा मृद सर्वेक्षण चाचणी अधिकारी, जिल्हा मृद सर्वेक्षण चाचणी प्रयोगशाळा (एकूण - २९ पदे)	कार्यकारी	कार्यालय प्रमुख
१०	जिल्हा कृषि अधिकारी, (विधयो/ सामान्य/मोहीम) जिल्हा परिषद (एकूण -१०२ पदे)	कार्यकारी	वित्तीय व प्रशासकीय अधिकार
११	जिल्हा बिज प्रमाणीकरण अधिकारी, बिज प्रमाणीकरण यंत्रणा (एकूण - २३ पदे)	कार्यकारी	वित्तीय व प्रशासकीय अधिकार
१२	तंत्र अधिकारी, (कृषि आयुक्तालय, विभागीय कृषि सहसंचालक कार्यालय, जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी कार्यालय, उपविभागीय कृषि अधिकारी कार्यालय) (अ.क्र.२, ३ व ४ वरील पदे वगळून)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.

अ.क्र.	पदनाम	कार्यकारी / अकार्यकारी	शेरा
	(एकूण - २८३ पदे)		
१३	तंत्र अधिकारी, राज्यस्तरीय सामुहिक फळ प्रक्रिया संस्करण केंद्र, छत्रपती संभाजीनगर (एकूण -०१ पद)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
१४	सहायक संचालक, कृषि विस्तार व्यवस्थापन प्रशिक्षण संस्था (एकूण-२१ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
१५	कृषि अधिकारी वर्ग-२, महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजना, जिल्हा परिषद (एकूण-३३ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
१६	तंत्र अधिकारी, साखर आयुक्तालय, पुणे (एकूण -०१ पद)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
१७	तंत्र अधिकारी, उपनिरीक्षक, कारागृह विभाग पुणे (एकूण -०१ पद)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
१८	प्रकल्प अधिकारी, राज्यस्तर-५ पदे व नोडल अधिकारी, जिल्हास्तर-२१ पदे नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, मुंबई (एकूण -२६ पदे)	कार्यकारी	World Bank अर्थसहाय्यित महत्वाचा प्रकल्प
१९	पुरवठा व मुल्य साखळी तज्ज्ञ तथा कृषि व्यवसाय सल्लागार जिल्हा अंमलबजावणी कक्ष, सनियंत्रण व मुल्यमापन व एम आय एस तज्ज्ञ, कृषि अभियंता काढणीपश्चात तंत्रज्ञान, कृषि विद्यावेत्ता क्षमताबांधणी तज्ज्ञ, कृषि व्यवसाय मुल्यसाखळी तज्ज्ञ, सनियंत्रण व मुल्यमापन तज्ज्ञ, फलोत्पादन विद्यावित्ता अंमलबजावणी कक्ष, कृषि व्यवसाय अधिकारी, प्रकल्प समन्वय व व्यवस्थापन कक्ष, स्मार्ट पुणे (एकूण -५७ पदे)	कार्यकारी	World Bank अर्थसहाय्यित महत्वाचा प्रकल्प

*****

शासन निर्णय क्रमांक: आकृवि १२२५/प्र.क्र.२०२/१५अ, दिनांक ०४.११.२०२५ सोबतचे परिशिष्ट-६
महाराष्ट्र कृषि सेवा, गट-ब (कनिष्ठ) (राजपत्रित) संवर्गातील पदांची वर्गवारी
(विभाग-१६५२ + प्रतिनियुक्ती - १६२) = १७५४ पदे

अ.क्र.	पदनाम	कार्यकारी / अकार्यकारी	शेरा
१	कृषि अधिकारी, (संचालक, निवगुनि कृषि आयुक्तालय पुणे यांचे अधिनस्त निविष्ठा व गुणनियंत्रक विषयक कामकाज पाहणारे कृषि अधिकारी) (एकूण - १२ पदे)	कार्यकारी	निविष्ठा व गुणनियंत्रक विभागामध्ये अर्धवेळ निरिक्षक व परवाना वाटपामध्ये प्रभाव
२	कृषि अधिकारी, दक्षता पथक, कृषि आयुक्तालय, पुणे (एकूण - ०२ पदे)	कार्यकारी	दक्षता व चौकशीचे पथकामध्ये महत्वाची जबाबदारी व चौकशी अहवालावर प्रभाव
३	कृषि अधिकारी, (तालुका कृषि अधिकारी कार्यालय) (एकूण - ३५१ पदे)	कार्यकारी	निविष्ठा व गुणनियंत्रणाचे महत्वाचे कामकाज
४	कृषि अधिकारी, (जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी कार्यालयातील निविष्ठा व गुणनियंत्रक विषयक कामकाज पाहणारे कृषि अधिकारी) (एकूण - ३४ पदे)	कार्यकारी	निविष्ठा व गुणनियंत्रणाचे महत्वाचे कामकाज
५	कृषि अधिकारी, (कृषि आयुक्तालयातील संचालक फलोत्पादन अधिनस्त - १ व जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी, नाशिक, सांगली व सोलापूर कार्यालयातील फायटोसॅनेटरी प्रमाणपत्र विषयक कामकाज पाहणारे - ०३) (एकूण - ०४ पदे)	कार्यकारी	फायटोसॅनेटरी प्रमाणपत्र देण्याबाबतचे महत्वाचे कामकाज
६	कृषि अधिकारी, (विभागीय कृषि सहसंचालक कार्यालयातील निविष्ठा व गुणनियंत्रक विषयक कामकाज पाहणारे कृषि अधिकारी) (एकूण - ०८ पदे)	कार्यकारी	निविष्ठा व गुणनियंत्रणाचे महत्वाचे कामकाज
७	कृषि अधिकारी, खत चाचणी नियंत्रण प्रयोगशाळा, किटकनाशक प्रयोगशाळा, उर्वरित अंश तपासणी प्रयोगशाळा, बीज परिक्षण प्रयोगशाळा (एकूण - ५७ पदे)	कार्यकारी	खते, बियाणे व किटकनाशक चाचणी करण्याबाबतचे महत्वाचे कामकाज
८	मंडल कृषि अधिकारी, (एकूण - ८८५ पदे)	कार्यकारी	क्षेत्रीय स्तरावरील

अ.क्र.	पदनाम	कार्यकारी / अकार्यकारी	शेरा
			महत्वाचे कामकाज
९	कृषि अधिकारी, फळरोपवाटीका (एकूण -४२ पदे)	कार्यकारी	फळरोपवाटीकीची महत्वाची जबाबदारी
१०	कृषि अधिकारी, (कृषि आयुक्तालय - ५५, विभागीय कृषि सहसंचालक कार्यालय - ८०, जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी कार्यालय - ३१, उपविभागीय कृषि अधिकारी कार्यालय - ९०) (एकूण - २५६ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
११	कृषि अधिकारी, सहसंचालक साखर आयुक्तालय, पुणे, अहिल्यानगर, कोल्हापूर, छत्रपती संभाजीनगर, नांदेड, अमरावती व नागपूर (एकूण - ०७ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
१२	कृषि अधिकारी, विभागीय / जिल्हा बिज प्रमाणीकरण अधिकारी कार्यालय, बिज प्रमाणीकरण यंत्रणा (एकूण - ८९ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
१३	प्रकल्प अधिकारी, विभागस्तर- नागपूर, अमरावती, लातूर, छत्रपती संभाजीनगर, नाशिक नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प (एकूण-५ पदे)	कार्यकारी	World Bank अर्थसहाय्यित महत्वाचा प्रकल्प
१४	कृषि अधिकारी, राज्यस्तरीय सामुहिक फळ प्रक्रिया संस्करण केंद्र, छत्रपती संभाजीनगर (एकूण -०१ पद)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
१५	कृषि अधिकारी, कृषि मुल्य साखळी तज्ज्ञ, स्मार्ट पुणे (एकूण -०१ पद)	कार्यकारी	World Bank अर्थसहाय्यित महत्वाचा प्रकल्प

*****

शासन निर्णय क्रमांक: आकृवि १२२५/प्र.क्र.२०२/१५अ, दिनांक ०४.११.२०२५ सोबतचे परिशिष्ट-७

कृषि अधिकारी (जिल्हा परिषद) गट-ब (कनिष्ठ) (राजपत्रित) संवर्गातील पदांची वर्गवारी - ६४० पदे

अ.क्र.	पदनाम	कार्यकारी / अकार्यकारी	शेरा
१	कृषि अधिकारी (सामान्य) (एकूण -३५१ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.
२	कृषि अधिकारी (विधयो) (एकूण -२८९ पदे)	अकार्यकारी	कोणतेही महत्वाचे प्रशासकीय व वित्तीय अधिकार नाहीत.

*****

शासन निर्णय क्रमांक: आकृवि १२२५/प्र.क्र.२०२/१५अ, दिनांक ०४.११.२०२५ सोबतचे परिशिष्ट-८

उप कृषि अधिकारी, गट-क संवर्गातील पदांची वर्गवारी - २७९४ पदे

अ.क्र.	पदनाम	कार्यकारी / अकार्यकारी	शेरा
१	उप कृषि अधिकारी (क्षेत्रिय स्तर) (एकूण -२१३९ पदे)	कार्यकारी	तांत्रिक स्वरुपाच्या कर्तव्य व जबाबदाऱ्या
२	उप कृषि अधिकारी (कृषि आयुक्तालयातील निविष्ठा व गुणनियंत्रण - ०५ पदे व दक्षता पथक कार्यासन - ०२ पदे) (एकूण - ०७ पदे)	कार्यकारी	निविष्ठा व गुणनियंत्रण कामकाजात व दक्षता पथक कार्यासनामध्ये चौकशी विषयक कामकाजात महत्वाची भूमिका
३	उप कृषि अधिकारी (कार्यालय) (एकूण -६४८ पदे)	अकार्यकारी	

*****

शासन निर्णय क्रमांक: आकृवि १२२५/प्र.क्र.२०२/१५अ, दिनांक ०४.११.२०२५ सोबतचे परिशिष्ट-९

सहायक कृषि अधिकारी, गट-क संवर्गातील पदांची वर्गवारी - ११५९९ पदे

अ.क्र.	पदनाम	कार्यकारी / अकार्यकारी	शेरा
१	सहायक कृषि अधिकारी (क्षेत्रिय स्तर) (एकूण - ११०९० पदे)	कार्यकारी	
२	सहायक कृषि अधिकारी (कार्यालय) (एकूण - ५०९ पदे)	कार्यकारी	

*****